

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 14.7.2004
KOM(2004) 495 v konečném znění

2004/0167 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o Evropském fondu pro regionální rozvoj

(předložená Komisí)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Článek 158 Smlouvy o založení Evropského společenství stanovuje cíl Společenství podporovat harmonický rozvoj a článek 160 stanovuje založení Evropského fondu pro regionální rozvoj za účelem podpory odstranění regionálních rozdílů.

Poslední rozšíření prohloubilo regionální rozdíly v Evropské unii a zvýšilo počet regionů, jejichž rozvoj zaostává. S HDP na osobu kolísajícím mezi 30 % a 75 % průměru Společenství stojí tyto regiony před úkolem dosáhnout konvergence. Na druhé straně v rozvinutějších regionech je hlavním úkolem vytvořit a posílit jejich relativní přitažlivost zvýšením jejich konkurenceschopnosti s cílem přispět k harmonickému rozvoji území Společenství.

Rozšíření zároveň zvýšilo celkový počet hranic Evropské unie. To vyžaduje větší územní spolupráci založenou na společných projektech pro místní rozvoj v rámci přeshraniční spolupráce, na akcích přispívajících k integrovanému územnímu rozvoji v rámci nadnárodního rozvoje a na síti rozvoje a výměn.

Rozdíly v úrovni regionálního rozvoje v rámci Společenství vyžadují zásah z rozpočtového i tématického hlediska. Akce Evropského fondu pro regionální rozvoj jsou proto rozlišeny v závislosti na přijímajícím regionu, přestože se stále soustředí na priority Společenství definované v Lisabonu a Göteborgu.

V rámci cíle „konvergence“ si Evropský fond pro regionální rozvoj zachovává široké spektrum zásahů, které reagují na důležité potřeby těchto regionů. To musí regionům umožnit mobilizovat a modernizovat své zdroje a zahájit proces integrovaného a udržitelného regionálního rozvoje. Nový důraz je kladen na výzkum, inovace a prevenci rizik, přestože důležitou roli si zachovává infrastruktura.

Cíl „regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“ je postaven na třech hlavních tématech: inovace a hospodářství založené na znalostech, jehož cílem je zvýšit kvalitu regionálního hospodářství, životní prostředí a prevence rizik pro zajištění udržitelnosti tohoto rozvoje a dostupnost dopravních služeb a informačních a komunikačních technologií s cílem snížit regionální izolaci od dopravních a digitálních sítí, což je podmínka pro zvýšení jejich přitažlivosti.

Zvláštní cíl je zaměřen na územní spolupráci, která se soustředí okolo přeshraničních a nadnárodních prvků na základě řady akcí se vztahem k lisabonské a göteborgské agendě. Na rozdíl od toho spadá meziregionální spolupráce do společného řízení programů v rámci předcházejících dvou cílů. Vychází se z přístupu zdola, který zajišťuje zapojení všech zúčastněných stran a úspěch prováděných akcí. V rámci tohoto cíle bude nadále poskytována podpora pro rozvoj výměnných sítí, analýz a studií mezi regiony a místními orgány. Pravidla pro programování a řízení jsou zjednodušena a vyjasněna.

Evropský fond pro regionální rozvoj věnuje speciální pozornost zvláštnímu charakteru některých území, zejména v souladu s čl. 299 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství. V tomto ohledu toto nařízení umožňuje během fáze plánování programů přizpůsobit nabídku akcí konkrétní situaci městských a venkovských oblastí a oblastí s přírodním znevýhodněním. Také je umožněno financování dodatečných nákladů způsobených odlehlostí nejvzdálenějších regionů.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o Evropském fondu pro regionální rozvoj

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 162 odst. 1 a čl. 299 odst. 2 druhý pododstavec této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise¹,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru²,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů³,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům :

- (1) Článek 160 Smlouvy stanovuje, že úkolem Evropského fondu pro regionální rozvoj je pomáhat odstraňovat zásadní regionální rozdíly ve Společenství. Evropský fond pro regionální rozvoj proto přispívá ke snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje různých regionů a snižování zaostalosti některých méně zvýhodněných regionů a ostrovů, včetně venkovských oblastí.
- (2) Ustanovení, která jsou společná pro strukturální fondy a Fond soudržnosti jsou stanovena v nařízení (ES) č. (...) ⁴ o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti. Je třeba vymezit druhy činností, které je možné financovat z Evropského fondu pro regionální rozvoj v rámci cílů stanovených v uvedeném nařízení.
- (3) Evropský fond pro regionální rozvoj by měl poskytovat pomoc v rámci celkové strategie pro politiku soudržnosti, která zajišťuje větší soustředění pomoci na priority Společenství, zejména mimo méně rozvinuté regiony.
- (4) Nařízení (ES) č. (...) stanovuje, že způsobilost výdajů má být stanovena na národní úrovni s některými výjimkami, pro něž je nutné určit specifická ustanovení. Z tohoto důvodu je třeba stanovit takovéto výjimky pro Evropský fond pro regionální rozvoj.

¹ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

² Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

³ Úř. věst. C [...], [...], s. [...].

⁴ Úř. věst. L [...], [...], s. [...].

- (5) Účinné a efektivní provádění činnosti podporované Evropským fondem pro regionální rozvoj závisí na řádné správě věcí veřejných a partnerství mezi všemi relevantními územními a sociálně ekonomickými účastníky, a zejména regionálními a místními orgány.
- (6) Budováním na zkušenostech a silných stránkách iniciativy Společenství Urban uvedené v čl. 20 odst. 1 písm. b) nařízení Rady (ES) č. 1260/1999 ze dne 21. června 1999 o obecných ustanoveních o strukturálních fondech⁵ by měla být posílena městská dimenze pomocí plného začlenění opatření v této oblasti do operačních programů spolufinancovaných Evropským fondem pro regionální rozvoj.
- (7) Zvláštní pozornost by měla být věnována zaručení vzájemného doplňování a souladu mezi podporou poskytnutou Evropským fondem pro regionální rozvoj a podporou poskytnutou Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova podle nařízení (ES) č. (...) ⁶ a Evropským fondem pro rybolov podle nařízení (ES) č. (...) ⁷. Programy spolufinancované Evropským fondem pro regionální rozvoj by proto měly podporovat diverzifikaci venkovského hospodářství a oblastí závislých na rybolovu od tradičních činností.
- (8) Je nezbytné zajistit, že akce podporované Evropským fondem pro regionální rozvoj ve prospěch malých a středních podniků budou zahrnovat a podporovat provádění Evropské charty pro malé a střední podniky přijaté na zasedání Evropské rady v Santa Maria de Feira.
- (9) Zvláštní pozornost je nutné věnovat nejvzdálenějším regionům, a to zejména výjimečným rozšířením oblasti působnosti Evropského fondu pro regionální rozvoj na financování operační pomoci spojené s kompenzacemi dodatečných nákladů v určitých odvětvích. Taková odchylka vyžaduje využití čl. 299 odst. 2 Smlouvy jako právního základu.
- (10) Evropský fond pro regionální rozvoj by měl reagovat na problémy dostupnosti a vzdálenosti od velkých trhů, kterým čelí oblasti s extrémně malou hustotou obyvatelstva, jak je uvedeno v protokolu č. 6 k aktu o přistoupení Rakouska, Finska a Švédska. Evropský fond pro regionální rozvoj by měl také reagovat na specifické obtíže některých ostrovů, horských oblastí a řídce osídlených oblastí, jejichž geografické umístění zpomaluje jejich rozvoj.
- (11) Evropský fond pro regionální rozvoj by měl zajišťovat soulad s pomocí poskytovanou Evropským sociálním fondem a Fondem soudržnosti. Také by měl zajišťovat vzájemné doplňování a soulad s ostatními politikami Společenství.
- (12) Je nezbytné stanovit specifická ustanovení týkající se programování, řízení, sledování a kontroly operačních programů v rámci cíle „evropské územní spolupráce“.
- (13) Je nezbytné podporovat efektivní přeshraniční a nadnárodní spolupráci se zeměmi sousedícími se Společenstvím tam, kde je to nutné, aby bylo zajištěno, že regiony členských států, které mají společné hranice se třetími zeměmi, získávají efektivní

⁵ Úř. věst. L 161, 26.6.1999, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné aktem o přistoupení z roku 2003.

⁶ Úř. věst. L [...], [...], s. [...].

⁷ Úř. věst. L [...], [...], s. [...].

pomoc pro svůj rozvoj. Zároveň je vhodné výjimečně povolit financování pomoci z Evropského fondu pro regionální rozvoj pro projekty na území třetích zemí, které znamenají přínos pro regiony Společenství.

- (14) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1783/1999 ze dne 12. července 1999 o Evropském fondu pro regionální rozvoj⁸ je třeba zrušit,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ :

KAPITOLA I OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Předmět

Toto nařízení stanovuje úkoly Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF), oblast působnosti jeho pomoci s ohledem na cíle „konvergence“, „regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“ a „evropská územní spolupráce“ definované v článku 3 nařízení (ES) č. (...) o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a druhy způsobilých výdajů v rámci pomoci.

Nařízení stanovuje specifická ustanovení týkající se zacházení pro městské a venkovské oblasti, oblasti závislé na rybolovu, nejvzdálenější regiony a oblasti s přírodním znevýhodněním.

Také stanovuje specifická ustanovení týkající se cíle „evropská územní spolupráce“, zejména pro účely programování, provádění, řízení, sledování a kontroly.

Článek 2

Účel

Evropský fond pro regionální rozvoj přispívá k financování pomoci směřující na posílení hospodářské, sociální a územní soudržnosti pomocí snižování regionálních rozdílů a podpory strukturálního rozvoje a změn regionálního hospodářství, včetně konverze upadajících průmyslových regionů.

Při této činnosti Evropský fond pro regionální rozvoj upřednostňuje priority Společenství, zejména potřebu posílení konkurenceschopnosti a inovací, vytváření udržitelných pracovních míst a podpory růstu beroucího ohled na životní prostředí.

⁸ Úř. věst. L 213, 13.8.1999, s. 1.

Článek 3

Rozsah poskytování pomoci

1. Evropský fond pro regionální rozvoj soustředí svoji pomoc na omezený počet tematických priorit. Druh a rozsah akcí, které budou financovány v rámci jednotlivých priorit reaguje na různý charakter cílů „konvergence“, „regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“ a „evropská územní spolupráce“ v souladu s články 4, 5 a 6 tohoto nařízení.
2. Evropský fond pro regionální rozvoj přispívá k financování:
 - a) produktivních investic;
 - b) infrastruktury;
 - c) ostatních rozvojových iniciativ včetně služeb podnikům, vytváření a rozvoje finančních nástrojů, jako jsou například fondy rizikového kapitálu, úvěrové a záruční fondy a fondy pro místní rozvoj, dotací na úrok, místních služeb a výměn zkušeností mezi regiony, městy a příslušnými zúčastněnými stranami v oblasti sociální, ekonomické a životního prostředí;
 - d) technické pomoci uvedené v člancích 43 a 44 nařízení (ES) č. (...).

Článek 4

Konvergence

V rámci cíle „konvergence“ Evropský fond pro regionální rozvoj soustředí svoji pomoc na podporu udržitelného integrovaného regionálního a místního hospodářského rozvoje pomocí mobilizace a posílení endogenní kapacity prostřednictvím programů, které mají za cíl modernizaci a diversifikaci regionálních hospodářských struktur, zejména v těchto oblastech:

- 1) výzkum a vývoj, inovace a podnikavost, včetně posilování regionálních kapacit pro výzkum a vývoj, pomoci pro výzkum a vývoj v malých a středních podnicích, přenos technologie, zlepšení spojení mezi malými a středními podniky, univerzitami a výzkumnými a technologickými středisky, rozvoje sítí a skupin podniků, podpory pro poskytování obchodních a technologických služeb skupinám malých a středních podniků, podpory podnikavosti a inovací v malých a středních podnicích prostřednictvím nových finančních nástrojů;
- 2) informační společnost, včetně rozvoje místního obsahu, služeb a aplikací, zlepšování dostupnosti a rozvoje veřejných služeb on-line, pomoci a služeb malým a středním podnikům při zavádění a účinném využívání informačních a komunikačních technologií;
- 3) životní prostředí, včetně investic souvisejících se zpracováním odpadů, dodávkami vody, zpracováním komunálních odpadních vod a kvalitou ovzduší, integrovanou prevencí a kontrolou znečištění ovzduší, obnovou kontaminovaných zařízení a půdy,

podporou biodiverzity a ochrany přírody, pomocí malým a středním podnikům při prosazování udržitelných výrobních postupů zaváděním ekonomicky efektivních ekologických systémů řízení a přijímáním a používáním technologií zabraňujících znečišťování;

- 4) prevence rizik, včetně rozvoje a provádění plánů pro prevenci a řešení přírodních a technologických rizik;
- 5) cestovní ruch, včetně propagace přírodního a kulturního bohatství jako potenciálu pro rozvoj udržitelného cestovního ruchu, ochrany a obnovy kulturního dědictví podporujícího hospodářský rozvoj, pomoci pro zlepšení nabídky turistických služeb prostřednictvím nových služeb s vyšší přidanou hodnotou;
- 6) investice v oblasti dopravy, včetně transevropských sítí a integrovaných městských strategií pro čistou městskou dopravu, které přispívají ke zlepšení dostupnosti a kvality dopravy cestujících a přepravy zboží s cílem dosáhnout větší rovnováhy ve využívání různých způsobů dopravy, podpořit intermodální systémy a snížit dopady na životní prostředí;
- 7) energetika, včetně transevropských sítí, které přispívají ke zlepšení zabezpečení dodávek energie, dokončování vnitřního trhu a začlenění ekologických aspektů, ke zlepšování efektivnosti energie a k rozvoji obnovitelných zdrojů energie;
- 8) investice do vzdělávání, které přispívají ke zvýšení přitažlivosti regionů a kvality života v regionech;
- 9) zdravotnictví, včetně investic do rozvoje a zlepšování poskytování zdravotnických služeb, které přispívají k regionálnímu rozvoji a kvalitě života v regionech;
- 10) přímá pomoc při investicích v malých a středních podnicích přispívající k vytváření a zachování pracovních míst.

Článek 5

Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

V rámci cíle „regionální konkurenceschopnosti a zaměstnanosti“ Evropský fond pro regionální rozvoj soustředí svoji pomoc v souvislosti se strategiemi udržitelného regionálního rozvoje na tyto priority:

- 1) inovace a hospodářství založené na znalostech, prostřednictvím podpory sestavování a provádění regionálních inovačních strategií, které vedou k vytvoření regionálních systémů inovace, zejména:
 - a) zvyšování regionálních kapacit pro výzkum, vývoj a inovace, které přímo souvisejí s cíly regionálního hospodářského rozvoje, podporou středisek zaměřených na určitá průmyslová odvětví nebo technologie, propagací přenosu technologií a rozvojem technologických předpovědí a mezinárodního hodnocení politik na podporu inovace a podporou spolupráce mezi podniky a společných politik inovace, výzkumu a vývoje;

- b) stimulace inovace v malých a středních podnicích podporou sítí spolupráce mezi podniky a univerzitami, podporou podnikatelských sítí a skupin malých a středních podniků a usnadňováním přístupu malých a středních podniků k vyspělým službám podporujícím podnikání pomocí zavádění čistějších a inovačnějších technologií do malých a středních podniků;
 - c) podpora podnikavosti usnadněním ekonomického využívání nových myšlenek a podporou zakládání nových podniků univerzitami a stávajícími podniky;
 - d) vytváření nových finančních nástrojů a zařízení přispívajících k vytváření nebo rozšiřování podniků, které ve vysoké míře využívají znalosti.
- 2) životní prostředí a prevence rizik, zejména:
- a) stimulace investic do obnovy kontaminovaných zařízení a půdy a podpora rozvoje infrastruktury spojené s biodiverzitou a programem Natura 2000 přispívající k udržitelnému hospodářskému rozvoji a diverzifikaci venkovských oblastí;
 - b) stimulace efektivity energetiky a výroby energie z obnovitelných zdrojů;
 - c) podpora čisté veřejné dopravy;
 - d) rozvoj plánů a opatření na prevenci a řešení přírodních a technologických rizik.
- 3) dostupnost dopravních a telekomunikačních služeb obecného ekonomického zájmu mimo hlavní městská centra, zejména:
- a) posilování sekundárních sítí zlepšováním spojení k dopravním sítím TEN, regionálním železničním uzlům, letištím a přístavům, nebo kombinovaným dopravním platformám, poskytováním radiálních spojení k hlavním železničním tratím a podporou regionálních a místních vnitrozemních vodních cest;
 - b) podpora dostupnosti a efektivního využívání informačních a komunikačních technologií malými a středními podniky podporou přístupu k sítím, zřizováním míst s veřejným přístupem k internetu, podporou vybavení a rozvoje služeb a aplikací.

Článek 6

Evropská územní spolupráce

V rámci cíle „evropská územní spolupráce“ Evropský fond pro regionální rozvoj soustředí svoji pomoc na:

- 1) rozvoj přeshraničních hospodářských a sociálních činností prostřednictvím společných strategií pro udržitelný územní rozvoj, zejména:

- a) podporou podnikavosti, především rozvoje malých a středních podniků, cestovního ruchu, kultury a přeshraničního obchodu;
- b) podporou ochrany a společného řízení životního prostředí;
- c) snižováním izolace prostřednictvím zlepšené dostupnosti dopravy, informačních a komunikačních sítí a služeb a přeshraničních systémů zpracování vody, odpadu a energetických systémů; a
- d) rozvojem spolupráce, kapacity a společného využívání infrastruktury, zejména v oblastech jakými jsou zdravotnictví, kultura a vzdělávání.

Kromě toho Evropský fond pro regionální rozvoj může přispívat na podporu integrace přeshraničních trhů práce, místních iniciativ pro zaměstnanost, rovnosti příležitostí, odborného vzdělávání a sociálního začlenění a sdílení lidských zdrojů a zařízení pro výzkum a vývoj.

- 2) navázání a rozvoj nadnárodní spolupráce, včetně bilaterální spolupráce mezi pobřežními regiony, prostřednictvím financování sítí a akcí přispívajících k integrovanému územnímu rozvoji v těchto prioritách:
 - a) vodní hospodářství s jasnou nadnárodní dimenzí, včetně ochrany a řízení povodí, pobřežních zón, mořských zdrojů, vodohospodářských služeb a mokřadů;
 - b) zlepšení dostupnosti, včetně investic do přeshraničních částí transevropských sítí, zlepšení místního a regionálního přístupu k národním a nadnárodním sítím a platformám, zvýšení interoperability národních a regionálních systémů a podpora vyspělých komunikačních a informačních technologií;
 - c) prevence rizik, včetně podpory námořní bezpečnosti a ochrany proti povodním, znečištění mořských a vnitrozemských vod, prevence a ochrany proti erozi, zemětřesení a lavinám. Programy mohou zahrnovat poskytování zařízení a rozvoj infrastruktury, sestavování a provádění nadnárodních plánů pomoci, systémy mapování obecných rizik a rozvoj obecných nástrojů pro studium, prevenci, sledování a kontrolu přírodních a technologických rizik.
 - d) vytváření vědeckých a technologických sítí spojených s problémy týkajícími se vyváženého rozvoje nadnárodních oblastí, včetně vytváření sítí mezi univerzitami a spojení pro přístup k přenosům vědeckých poznatků a technologie mezi zařízeními pro výzkum a vývoj a mezinárodními středisky excelence v oblasti výzkumu a vývoje, rozvoje nadnárodních konsorcií pro sdílení zdrojů na výzkum a vývoj, spolupráce institucí zabývajících se přenosem technologie a rozvoje společných nástrojů finančního inženýrství zaměřených na podporu výzkumu a vývoje v malých a středních podnicích.
- 3) posílení efektivnosti regionální politiky podporou sítí a výměny zkušeností mezi regionálními a místními orgány se zaměřením na témata uvedená v čl. 5 odst. 1, čl. 5 odst. 2 a článku 8, včetně programů pro síť spolupráce zahrnujících celé Společenství a akcí týkající se studií, shromažďování údajů, pozorování a analýz rozvojových trendů ve Společenství.

Článek 7

Pravidla pro způsobilost výdajů

Pro příspěvky z Evropského fondu pro regionální rozvoj nejsou způsobilé tyto výdaje:

- a) DPH;
- b) úroky z dlužných částek;
- c) nákup pozemků ve výši přesahující 10 % celkových způsobilých výdajů pro dotčenou operaci;
- d) bydlení;
- e) odstavování jaderných elektráren.

KAPITOLA II SPECIFICKÁ USTANOVENÍ O ZACHÁZENÍ PRO ÚZEMÍ SE ZVLÁŠTNÍM CHARAKTEREM

Článek 8

Městský rozměr

1. V případě akcí, jejichž součástí je obnova měst podle čl. 25 odst. 4 písm. a) a čl. 36 odst. 4 písm. b) nařízení (ES) č. (...) Evropský fond pro regionální rozvoj podporuje rozvoj účastnických, integrovaných strategií pro řešení velkého množství hospodářských, ekologických a sociálních problémů, s nimiž se potýkají městské aglomerace.

Tyto strategie mohou kombinovat zlepšování fyzického prostředí, asanaci starých průmyslových areálů a opatření na zachování a rozvoj historického a kulturního dědictví s opatřeními na podporu podnikavosti, místní zaměstnanosti a místního rozvoje nebo s poskytováním služeb obyvatelstvu podle měnící se demografické struktury.

2. Odchylně od čl. 33 odst. 2 nařízení (ES) č. (...) se financování z Evropského fondu pro regionální rozvoj určené na opatření spadající do cíle „regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“ v oblasti působnosti nařízení (ES) č. (...) o Evropském sociálním fondu zvyšuje na 10 % dané priority.

Článek 9

Venkovské oblasti a oblasti závislé na rybolovu

Členské státy a regiony zajistí vzájemné doplňování a soulad mezi opatřeními spolufinancovanými Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova podle nařízení (ES) č. (...) a akcemi spolufinancovanými Evropským fondem pro rybolov podle nařízení (ES) č. (...) na jedné straně a programy spolufinancované Evropským fondem pro regionální rozvoj na straně druhé.

Zásahy Evropského fondu pro regionální rozvoj ve venkovských oblastech a oblastech závislých na rybolovu se zaměří na hospodářskou diverzifikaci těchto oblastí, včetně:

- 1) infrastruktury na zlepšení dostupnosti;
- 2) urychlení rozšiřování telekomunikačních sítí a služeb ve venkovských oblastech;
- 3) rozvoje nových hospodářských činností mimo zemědělství a rybolov;
- 4) posílení spojení mezi městskými a venkovskými oblastmi;
- 5) rozvoj vybavenosti pro obyvatele venkova a pro cestovní ruch.

Členské státy a regiony zajistí vzájemné doplňování a soudržnost mezi akcemi spolufinancovanými Evropským zemědělským fondem pro rozvoj venkova a akcemi spolufinancovanými Evropským fondem pro rybolov na jedné straně a akcemi spolufinancovanými Evropským fondem pro regionální rozvoj na straně druhé. V této souvislosti členské státy pro akce uvedené v bodech 1, 3 a 5 při přípravě operačních programů stanoví jasná demarkační kritéria pro akce, které budou podporovány z Evropského fondu pro regionální rozvoj na základě tohoto článku, nebo z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova na základě čl. 49 odst. 1 písm. a, b) a i) nařízení (ES) č. (...) pro venkovské oblasti, nebo z Evropského fondu pro rybolov na základě článku (...) nařízení (ES) č. (...) pro oblasti závislé na rybolovu na straně druhé.

Článek 10

Oblasti s přírodním znevýhodněním

Regionální programy spolufinancované Evropským fondem pro regionální rozvoj v oblastech s přírodním znevýhodněním, jak je uvedeno v čl. 52 odst. 1 písm. b) nařízení (ES) č. (...), věnují zvláštní pozornost řešení specifických obtíží těchto oblastí.

Aniž jsou dotčeny články 3 a 4, Evropský fond pro regionální rozvoj přispívá zejména na financování investic, které mají za cíl zlepšit dostupnost, podporovat a rozvíjet hospodářské činnosti související s kulturním dědictvím, podporovat udržitelné využívání přírodních zdrojů a podněcovat cestovní ruch.

Článek 11

Nejvzdálenější regiony

V souladu s dodatečným přidělením prostředků uvedeným v čl. 16 odst. 1 písm. d) nařízení (ES) č. (...) a odchylně od čl. 3 odst. 2 tohoto nařízení Evropský fond pro regionální rozvoj pomáhá financovat operační pomoc v nejvzdálenějších regionech na vyrovnání dodatečných nákladů vzniklých v oblastech uvedených v článku 4 a v níže uvedených dalších oblastech, s výjimkou výrobků, na něž se vztahuje příloha I Smlouvy:

- a) podpora služeb pro přepravu zboží a podpora pro založení dopravní služby;
- b) podpora související s omezeními při skladování, nadměrnou velikostí a údržbou výrobních nástrojů a nedostatkem lidského kapitálu na místním trhu práce.

KAPITOLA III SPECIFICKÁ USTANOVENÍ PRO CÍL „EVROPSKÁ ÚZEMNÍ SPOLUPRÁCE“

ODDÍL 1 OPERAČNÍ PROGRAMY

Článek 12

Obsah

Každý operační program v rámci cíle „evropská územní spolupráce“ obsahuje tyto informace:

- 1) analýza situace v oblasti spolupráce ve smyslu silných a slabých stránek této oblasti s uvedením strategie pro jejich zvládnutí;
- 2) odůvodnění priorit zvolených ve světle strategických obecných zásad Společenství a vyplývajících priorit pro operační program i očekávaného dopadu vyplývajícího z hodnocení *ex ante* uvedeného v článku 46 nařízení (ES) č. (...);
- 3) informace o prioritách s jejich specifickými cíli. Tyto cíle jsou vyčíslené pomocí omezeného počtu ukazatelů pro provádění, výsledky a dopad. Ukazatele umožňují měřit pokrok a účinnost při dosahování cílů provádějících stanovené priority;
- 4) rozpis oblastí pomoci podle kategorií v souladu s prováděcími pravidly nařízení (ES) č. (...);

- 5) jednotný plán financování, který není rozepsán podle členských států a obsahuje dvě tabulky:
- a) tabulku s rozpisem pro každý rok v souladu s články 50 až 53 nařízení (ES) č. (...), částku celkového přiděleného financování z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Celkový roční příspěvek Evropského fondu pro regionální rozvoj je v souladu s příslušným finančním výhledem;
 - b) tabulku, která bude pro celé programové období a pro každou prioritu specifikovat částku celkového finančního přidělu od Společenství a odpovídajícího národního veřejného financování a výši příspěvku Evropského fondu pro regionální rozvoj;
- 6) prováděcí ustanovení pro operační program:
- a) určení subjektů uvedených v článku 14 členským státem;
 - b) popis systému sledování a hodnocení i složení monitorovacího výboru;
 - c) definice postupů pro mobilizaci a oběh finančních toků pro zajištění jejich transparentnosti;
 - d) ustanovení určená pro zajištění publicity operačního programu;
 - e) popis postupů dohodnutých mezi Komisí a členským státem pro výměnu elektronických údajů pro splnění požadavků na platby, sledování a hodnocení stanovených v nařízení (ES) č. (...);
- 7) informativní seznam velkých projektů ve smyslu článku 38 nařízení (ES) č. (...), naplánovaných k předložení během programového období.

ODDÍL 2 ZPŮSOBILOST

Článek 13

Pravidla pro způsobilost výdajů

Aniž je dotčen článek 55 nařízení (ES) č. (...), Komise může na žádost členských států navrhnout pravidla pro způsobilost pro některé kategorie výdajů, která budou nahrazovat vnitrostátní pravidla. Tato pravidla Společenství pro způsobilost výdajů jsou přijala v nařízení Komise v souladu s ustanoveními čl. 104 odst. 3 nařízení (ES) č. (...).

ODDÍL 3

ŘÍZENÍ, SLEDOVÁNÍ A KONTROLA

Článek 4

Určení orgánů

1. Členské státy, které se účastní operačního programu, jmenují společný řídicí orgán, společný potvrzující orgán a společný kontrolní orgán umístěný v členském státě řídicího orgánu. Potvrzující orgán dostává platby od Komise a v zásadě provádí platby příjemci.

Členské státy zřídí společný technický sekretariát, který bude umístěn v rámci řídicího orgánu. Tento sekretariát je nápomocen řídicímu orgánu a monitorovacímu výboru při provádění jejich příslušných povinností.

2. Kontrolnímu orgánu operačního programu pomáhá při provádění jeho povinností skupina auditorů stanovená v článku 61 nařízení (ES) č. (...). Tato skupina je zřízena členskými státy, které se účastní operačního programu. Skupina je složená ze zástupců kontrolního orgánu určeného každým členským státem, který se účastní operačního programu. Každá skupina auditorů je zřízena nejpozději do tří měsíců od rozhodnutí, kterým se schvaluje operační program. Skupina sestaví svůj vlastní jednací řád. Skupině předsedá kontrolní orgán operačního programu.

Závěrečná zpráva kontrolního orgánu pro operační program uvedená v článku 70 nařízení (ES) č. (...) je schválena skupinou auditorů.

3. Každý členský stát, který se účastní operačního programu, jmenuje zástupce do monitorovacího výboru uvedeného v článku 64 nařízení (ES) č. (...).

Článek 15

Funkce řídicího orgánu

Řídicí orgán vykonává povinnosti stanovené v článku 59 nařízení (ES) č. (...), s výjimkou povinností, které se týkají řádnosti operací a výdajů v souvislosti s vnitrostátními pravidly a pravidly Společenství. V této souvislosti je odpovědnost tohoto orgánu omezena na kontrolu toho, zda byly výdaje každého příjemce účastnického se operace posouzeny schváleným auditorem.

Článek 16

Kontrolní systém

Pro hodnocení výdajů uvedených v článku 21 každý členský stát zřídí kontrolní systém, který umožní kontrolovat dodání spolufinancovaných výrobků a služeb, správnost výdajů vykázaných pro operace nebo části operací provedených na jeho území a soulad takových výdajů a souvisejících operací nebo částí operací s pravidly Společenství a vnitrostátními pravidly. Tam, kde může být kontrola dodání spolufinancovaných výrobků a služeb provedena pouze s ohledem na celou operaci, provede ji auditor hlavního příjemce nebo řídicí orgán.

Každý členský stát zajistí, že výdaje mohou být ohodnoceny schválenými auditory do dvou měsíců.

Článek 17

Finanční řízení

1. Příspěvek Evropského fondu pro regionální rozvoj se vyplácí na jeden účet bez vnitrostátních podúčtů.
2. Aniž je dotčena odpovědnost členských států za zjišťování a nápravu nesrovnalostí a za zpětný výběr neoprávněně vyplacených částek, potvrzovací orgán vyžádá od hlavního příjemce zpět jakoukoli částku, která byla uhrazena v důsledku nesrovnalosti. Příjemci vrátí hlavnímu příjemci chybně zaplacené částky v souladu s dohodou, která mezi nimi existuje.

Pokud se hlavnímu příjemci nepodaří zajistit vrácení takovýchto částek od příjemců, členské státy, na jejichž území se příslušný příjemce nachází, nahradí potvrzujícímu orgánu částku, která byla takovému příjemci chybně vyplacena.

Článek 18

Evropské seskupení pro přeshraniční spolupráci

Členské státy, které se účastní operačního programu v rámci cíle „evropská územní spolupráce“ mohou využít právního nástroje pro spolupráci vytvořeného nařízením (ES) č. (...) s cílem přenést na něj odpovědnost za řízení operačního programu tím, že ho pověří funkcemi řídicího orgánu a společného technického sekretariátu. V této souvislosti každý členský stát nadále ponese svoji finanční zodpovědnost.

ODDÍL 4 OPERACE

Článek 19

Výběr operací

1. Operace vybrané pro operační programy zaměřené na rozvoj přeshraničních hospodářských a sociálních činností podle čl. 6 odst. 1 a pro operační programy zaměřené na nadnárodní spolupráci podle čl. 6 odst. 2 zahrnují příjemce nejméně ze dvou zemí, kteří u každé operace spolupracují nejméně dvěma z těchto způsobů: společné vypracování, společné provádění, společné využívání pracovníků a společné financování.

Nejméně operace vybrané pro operační programy zaměřené na navázání a rozvoj nadnárodní spolupráce lze provádět v jednom členském státě, pokud byly předloženy subjekty, které patří nejméně do dvou členských států.
2. Operace vybrané pro operační programy zahrnující síť spolupráce a výměnu zkušeností, jak je uvedeno v čl. 6 odst. 3, zahrnují nejméně tři příjemce z nejméně tří regionů v nejméně dvou členských státech, kteří u každé operace spolupracují těmito způsoby: společné vypracování, společné provádění, společné využívání pracovníků a společné financování.
3. Kromě úkolů uvedených v článku 64 nařízení (ES) č. (...) monitorovací výbor odpovídá za výběr operací.

Článek 20

Zodpovědnost hlavního partnera

1. Pro každou operaci je jmenován hlavní příjemce. Hlavní příjemce nese následující odpovědnost:
 - a) stanoví opatření pro své vztahy s příjemci, kteří se podílejí na operaci, formou dohody, která mimo jiné obsahuje ustanovení zaručující řádnou finanční správu částek přidělených na operaci, včetně ustanovení o vrácení nesprávně vyplacených částek;
 - b) odpovídá za provádění celé operace;
 - c) zajišťuje, že výdaje předložené příjemci, kteří se podílejí na operaci, byly vynaloženy za účelem provádění operace a odpovídají činností dohodnutým mezi příjemci, kteří se podílejí na operaci;
 - d) kontroluje, zda výdaje předložené příjemci, kteří se podílejí na operaci, byly potvrzeny auditory uvedenými v čl. 14 odst. 2;

- e) odpovídá za přenos příspěvku Evropského fondu pro regionální rozvoj příjemcům, kteří se podílejí na operaci.
2. Řídící orgán stanoví prováděcí opatření pro každou operaci na základě dohody s hlavním příjemcem.

Článek 21

Potvrzování výdajů

Zákonnost a řádnost výdajů vykázaných každým z příjemců, kteří se podílejí na operaci, potvrdí schválení auditoři uvedení v čl. 14 odst. 2. Každý příjemce, který se podílí na operaci přijme zodpovědnost v případě jakékoli nesrovnalosti ve výdajích, které vykázal.

Článek 22

Zvláštní podmínky pro umístění operací

1. V souvislosti s přeshraniční spoluprací může být v řádně odůvodněných případech poskytnuto financování až do výše 20 % rozpočtu dotčeného operačního programu pro operace v oblastech s úrovní NUTS III, které sousedí s oblastmi uvedenými v čl. 7 odst. 1 nařízení (ES) č. (...).
2. V souvislosti s nadnárodní spoluprací může být v řádně odůvodněných případech poskytnuto financování do výše 20 % rozpočtu relevantního operačního programu pro operace, které zahrnují partnery mimo oblast.
3. V souvislosti s přeshraniční a nadnárodní spoluprací může Evropský fond pro regionální rozvoj financovat výdaje vzniklé při provádění operací nebo částí operací na území států mimo Evropské společenství až do výše 10 % částky svého příspěvku na operační program, pokud jsou tyto výdaje vynaloženy ve prospěch regionů Společenství.

Členské státy zajišťují zákonnost a řádnost těchto výdajů.

KAPITOLA IV ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 23

Přechodná ustanovení

Toto nařízení nemá vliv na pokračující provádění ani změny opatření, včetně úplného nebo částečného zrušení, které byly schváleny Radou nebo Komisí na základě nařízení (ES) č. 1783/99 o Evropském fondu pro regionální rozvoj, které platilo před vstupem tohoto nařízení v platnost.

Žádosti podle nařízení (EHS) č. 1783/94 zůstávají platné.

Článek 24

Zrušení

Nařízení (ES) č. 1783/99 se zrušuje s účinkem od (...)

Odkazy na nařízení (ES) č. 1783/99 se považují za odkazy na toto nařízení.

Článek 25

Přezkoumání

Na návrh Komise Evropský parlament a Rada přezkoumají toto nařízení nejpozději do dne 31. prosince 2013.

Článek 26

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 1. ledna 2007.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne [...].

Za Evropský parlament
předseda
[...]

Za Radu
předseda
[...]